

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde en redegørelse, der skal belyse de økonomiske såvel som administrative konsekvenser ved en straksaktivering af ledige i matchgruppe1. Redegørelsen skal omdeles til Inatsisartut på EM2021.

(Medlem af Inatsisartut Simigaaq Heilmann, Demokraterne)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Arbejdsmarked, Forskning og Miljø)

Naalakkersuisut takker medlem af Inatsisartut, Simigaaq Heilmann, for forslaget om en redegørelse af konsekvenserne ved straksaktivering af ledige.

Naalakkersuisut er i lighed med dig fortsat af den opfattelse, at det er afgørende for en positiv udvikling af vort land, at alle, der kan, bidrager til samfundet. Vi har herudover fokus på, at flere unge skal motiveres til at tage en uddannelse. Hverken vores unge medborgere eller vores samfund kan være tjent med at unge lever i ledighed samtidig med at samfundet har brug for uddannede medborgere.

Særligt når det handler om omsorg og pleje af vores ældre, personer med handicap samt syge medborgere, vil ekstra ressourcer i form af varme hænder formentlig altid blive værdsat. Naalakkersuisut er dog af den opfattelse, at disse opgaver er af en sådan karakter, så det svarer til et reelt arbejde, og at de mennesker, der skal varetage opgaven, skal have den som et egentligt arbejde med den løn og de rettigheder og pligter, som opgaven berettiger til.

En ensom ældre person vil helt sikkert have glæde og gavn af social kontakt med et andet menneske, men for mig er det afgørende, at det ikke bliver en besøgende, som kan være en ny person hver gang, fordi vedkommende, der sidst var på besøg som straks-aktiveret, nu er kommet i arbejde. Det samme gør sig gældende for personer med handicap eller andre medborgere med særlige behov, de har brug for en stabil kontakt. Oprydning i naturen og hjælp med snerydning for ældre kan til gengæld være områder, som straksaktiverede kan bidrage til.

I august måned i år var der i alt på landsplan registreret 868 jobklare arbejdssøgende, hvoraf 323 var bosiddende i bygder. Tallet skal dog tages med forbehold. Hvis for eksempel en fiskefabrik, der til dagligt beskæftiger 50 personer, må hjemsende de timelønnede på grund af råvaremangel i nogle få dage, bliver de 50 personer registreret som arbejdssøgende. De hjemsendte medarbejdere vil som udgangspunkt have ret til arbejdsmarkedsydelse, men der vil ikke blive udarbejdet handleplaner, ikke blive givet tilbud om opkvalificeringskurser. Disse personer vil ikke blive stillet over for krav om eventuel straks-aktivering fordi ledigheden er forbigående og af begrænset varighed. Årsagen er, at disse personer bare venter på, at fiskefabrikken åbner, så de kan komme på arbejde igen.

Naalakkersuisut forventer på FM 2021 at kunne præsentere resultatet af arbejdet med det tværdepartementale projekt: Øget Selvforsørgelse's arbejde og fremsætte lovforslag til nye regler for offentlig hjælp og en helt ny jobsøgningsydelse.

Netop fordi Naalakkersuisut har et ønske og forventning om, at alle yder sit til vores samfund, er det hensigten at øge kravene til rådighedsforpligtelsen for de arbejdssøgende som en del af ydelsesreformen. Dette er en politisk målsætning, der støttes op omkring fra arbejdsmarkedets parter og kommunerne. Vi vil gerne sikre, at alle lever op til de forpligtelser, man kan stille over for en person, der søger økonomisk støtte på grund af ledighed. Hvis en ledig, der kan, men ikke vil yde en indsats, skal vedkommende mødes af direkte sanktioner. Dette er lig andre arbejdsmarkeder i Norden, hvor det er normen, at der stilles krav til jobsøgende for modtagelse af arbejdsløshedsydelse, og hvor et brud på en jobsøgendes rådighedsforpligtelse resulterer i karantæne uden mulighed for anden støtte. Det er endvidere hensigten at der skal indarbejdes foranstaltninger i reformen af arbejdsmarkedsydelse til ny jobsøgningsydelse, der sikrer, at alle ledige borgere med arbejdsevne har en handleplan og forpligtes til at deltage i handleplanens indsatser.

De sidste nye tal fra Grønlands Statistik viser, at knapt 60% af de arbejdssøgende er ledige i 1-3 måneder. Det vil sige, at de fleste hurtigt kommer i job igen. Derfor ser Naalakkersuisut det som en mulighed at undersøge straksaktivering, især for den gruppe unge, der ikke er kommet i uddannelse eller i arbejde.

På baggrund af ovenstående indstiller Naalakkersuisut til at forslaget godkendes.